

תוכנית "אופקים"  
פרופסור דניס סובולב  
שעות קבלה: יום רביעי, 14.00  
חדר 1802  
טל. 04-8288184

## "מציאות", שלטון ואשליה: עיון בכתבים פוסט-מודרניים

### תיאור הקורס

באמצעות הקריאה ביצירות מופת של ה"פוסט-מודרניסטים" בספרות נדון בסוגיות יסוד של המחשבה המערבית במחצית השנייה של מאה העשרים. בנוסף, נדון בהקשר ההיסטורי של הספרות המערבית בתקופה המוגדרת כ"פוסט-מודרניזם" או "החברה הפוסט-תעשייתית", בהתפתחותה של הספרות, בקשריה עם הפילוסופיה וההגות הפוליטית, במושגים העיקריים ובטכניקות הכתיבה. נעין ביצירותיהם של חורחה לואיס בורחס, קורט וונגוט, פטריק זיסקינד, מילוראד פוויץ', אומברטו אקו, פול אוסטר ואורלי קסטל-בלום.

### מטרות הקורס

1. להכיר כמה מספרי המופת מהמחצית השנייה של המאה העשרים
2. להכיר את ההתפתחות של הפוסט-מודרניזם בספרות
3. להכיר את ההתפתחות של המחשבה הפילוסופית במחצית השנייה של המאה העשרים בהקשר ההיסטורי, החברתי, הפסיכולוגי והפוליטי
4. להכיר את טכניקות הכתיבה הספרותית האופייניות למחצית השנייה של המאה העשרים, ואת קשרי הגומלין ביניהן לבין הנושאים המרכזיים בספרות התקופה
5. להכיר את הרקע ההיסטורי, המחשבתי והספרותי שהצמיחו את הספרות הפוסט-מודרנית
6. להקנות לתלמידים כלים ומושגי יסוד הנדרשים על מנת לקרוא ולנתח את הטקסטים "הפוסט-מודרניים"
7. להקנות לתלמידים כלים הנדרשים על מנת לנתח את החוויה האנושית כפי שהיא באה לידי ביטוי בטקסטים ספרותיים ופילוסופיים

### דרישות הקורס

חובת נוכחות בשיעורים (75% לפחות)  
קריאת הספרים!! (ראה את רשימת הטקסטים לדלקמן)  
השתתפות בדיונים בכיתה  
עבודת סיום – או, במקרים חריגים, מבחן בית באישור ראש החוג

### תיאור הקורס

הקורס ייבנה הרצאות פרונטליות עם דיונים המבוססים על "הקריאה הצמודה" של הטקסטים המייצגים - כמובן באופן חלקי ולא שלם - את היבטיה השונים של הספרות הפוסט-מודרנית.

## נושאים עיקריים

במהלך הקורס נדגיש את הנושאים הבאים :

- ידע, ספקנות ואי-ודעות
- בעיית האמת
- מציאות" כבעיה
- מבנה ה"מציאות", טבעה והכרתה
- בעיית השפה ותפקידה בבניית ה"מציאות"
- תרבות מול הטבע : טבעי מול "תוצר תרבות"
- שלטון ותפקודו : גלוי וסמוי מעין
- האדם מול השלטון
- בדידות וניכור של האדם
- בעיית החופש ומרחבי החירות
- הקיום האנושי וחשיפתו, מגבלות קיומיות, המרחב הקיומי
- אובדן האמונה במשמעות החיים והשלכותיו
- בעיית המוסר ובעיית ביסוסו
- אמנות ומטרותיה בעידן הפוסט-תעשייתי

## טקסטים ספרותיים

חורחה לואיס בורחס **הבדיונות**  
קורט וונגוט **עריסת התול**  
פטריק זיסקינד **הבושם**  
אומברטו אקו **המטטלת של פוקו**  
פול אוסטר **עיר מזכוכית**

## טקסטים עיוניים (קטעים)

ליודויג וויטגנשטיין **מחקרים פילוסופיים**  
רולן ברת **מיתולוגיות**  
מישל פוקו **תולדות השיגעון**  
אריך פרום **מנוס מחופש**  
הרברט מרקוזה **האדם החד-ממדי**  
ג'ק דרידה **על גרמטולוגיה**  
פרדריק ג'ימיסון **פוסט-מודרניזם**